

Polskie Towarzystwo Leśne Polish Forest Society

ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 3
02-362 Warszawa
tel. 22 822 14 70

Stanowisko Polskiego Towarzystwa Leśnego dotyczące aktualnych problemów rozwojowych leśnictwa, wypracowane na 123. Zjeździe PTL w Nałęczowie w dniach 4 – 7 września 2024 r.

Członkowie Polskiego Towarzystwa Leśnego, uczestnicy 123 Zjazdu uważają, że dotychczasowe, radykalne próby reformowania zasad gospodarowania wielkim majątkiem narodowym, jakim są polskie lasy, nie są przygotowane merytorycznie, nie mają jasno wyznaczonego celu i nie są oparte o naukowe podstawy, analizę potrzeb, a także skutków przyrodniczych, gospodarczych i społecznych. Uważamy, że podstawą zmian w misji i celach leśnictwa w Polsce i sposobach ich osiągania powinna być nowa Polityka Leśna Państwa, Narodowy Program Leśny, a w następnej kolejności znowelizowana Ustawa o lasach. Zważywszy na to, że lasy państwowe są własnością całego narodu, dokumenty te powinny być poprzedzone ogólnonarodową dyskusją, opracowane przy udziale wszystkich interesariuszy, rządowych i pozarządowych, i być podstawą do ewolucyjnej i oczekiwanej reformy leśnictwa.

W Polsce istnieje potrzeba utworzenia nowych i powiększenia istniejących obszarów chronionych. Cele i zasady tego procesu powinna wyznaczać Polityka Leśna Państwa, zbudowana przy uwzględnieniu przesłanek przyrodniczych, gospodarczych i społecznych. Rozszerzanie różnego typu obszarów chronionych i tworzenie nowych, wyłączonych z działalności gospodarczej, nie powinno być efektem doraźnych decyzji politycznych czy efektem działań nie ponoszących w tym względzie odpowiedzialności grup nacisku. Realizacja politycznej decyzji (objęcia ochroną), wyłączenia z użytkowania 20% polskich lasów powinna być poprzedzona wypracowanymi kryteriami przy uwzględnieniu ryzyk, które za sobą niesie. Ważną rolę w tym procesie odgrywać winny samorządy wszystkich szczebli.

Produkcyjna funkcja lasów jest równie istotna jak funkcje środowiskowe i społeczne. Jej ostatnio forsowana marginalizacja niesie za sobą zagrożenia społeczne, gospodarcze jak i środowiskowe. Drewno, produkowane i pozyskiwane w lasach państwowych w racjonalny dla środowiska sposób i w określonych ilościach, jest jedynym odtwarzalnym, ekologicznym surowcem i warunkiem cywilizacyjnego rozwoju. Uważamy, że powinno być uznane za surowiec strategiczny.

Lasy państwowe, stanowiące własność Narodu, z uwagi na specyfikę długookresowości trwania i funkcjonowania ekosystemów leśnych, powinny być oddzielone od bieżącej polityki. Upolitycznienie, czy upartyjnienie kadr i nieprawidłowości w zarządzaniu majątkiem Skarbu Państwa, szczególnie na przestrzeni ostatnich lat, przybrało bowiem bardzo niekorzystny i niezgodny z obowiązującym prawem charakter. Wynika to m. in. z braku systemowych i utrwalonych prawem rozwiązań w zakresie polityki personalnej Lasów Państwowych. Kadra zarządzająca lasami państwowymi powinna być niezależna od zmieniających się układów politycznych i wyłaniania w oparciu o jasne kryteria merytoryczne.

Uważamy, że zaproponowana przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska w projekcie nowelizacji Ustawy o lasach Rada Lasów nie spełnia ani potrzeb ani oczekiwań. Nad Lasami Państwowymi powinien być

ustanowiony nadzór z udziałem zarówno przedstawicieli Państwa jak i społeczeństwa, niezależny od cykli i kadencji politycznych oraz posiadający odpowiednie uprawnienia decyzyjne i nadzorcze.

Plany urządzenia lasu stanowią i stanowią powinny podstawę prowadzenia gospodarki leśnej. Nieodzowny i realny udział społeczeństwa przy jego tworzeniu powinien mieć ustawowe ramy czasowe jak i uwzględniać zakres odpowiedzialności. Zaproponowane zmiany w projekcie zmian do Ustawy o lasach zdecydowanie wykraczają poza wdrożenie wyroku TSUE i mogą prowadzić do anarchizacji procesu planowania ze wszystkimi gospodarczymi i społecznymi konsekwencjami. Widzimy potrzebę wzmocnienia funkcji przyrodniczych i społecznych ale powinno ono być poprzedzone zdiagnozowaniem obszarów leśnych o dominujących funkcjach, np. poprzez wyznaczenie tzw. leśnych obszarach funkcjonalnych.

Wielkim dorobkiem polskiego leśnictwa, usankcjonowanym ustawowo, jest zasada samofinansowania Lasów Państwowych, a także Fundusz Leśny tworzony z odpisów od sprzedaży drewna. Te systemowe rozwiązania zapewniły środki nie tylko na odtwarzanie lasów po licznych kłęskach biotycznych i abiotycznych ale były również gwarantem niezbędnych nakładów na ochronę i hodowlę lasów oraz rozwój. Wykorzystywanie w ostatnich latach środków Funduszu Leśnego niezgodnie z zapisami ustawy o lasach było nadużyciem.

Lasy Państwowe w swojej 100. letniej historii odniosły niekwestionowany sukces: doprowadziły do wzrostu lesistości kraju o 30% i czterokrotnego wzrostu masy zasobów drewna na pniu, przy jednoczesnym zachowaniu i pomnożeniu ich ogromnej wartości przyrodniczej. Oprócz funkcji ochronnych, lasy państwowe dostarczyły tylko w okresie po II wojnie światowej 2 mld m³ drewna, nie uszczuplając zasobów leśnych, a uczestnicząc przy tym w budowaniu podstaw krajowego przemysłu drzewnego, który tworzy dziś ponad 400 tys. miejsc pracy, ma prawie 7% udziału w krajowym PKB i jest potentatem na rynku europejskim.

Obchodzony w tym roku jubileusz 100 lat istnienia Lasów Państwowych powinien być impulsem do rozpoczęcia prac nad doskonaleniem i reformą tej instytucji. Rosnące koszty pracy w połączeniu z proponowanymi ograniczeniami w pozyskaniu drewna w perspektywie czasu doprowadzą do problemów finansowych. Dlatego w obecnym i dalekosiężnym interesie Państwa i przyszłych pokoleń powinna powstać strategia ich rozwoju, która zawierać powinna wizję Lasów w kolejnych dekadach z uwzględnieniem skutków zmian globalnych, w tym klimatycznych (termicznych i hydrologicznych).

W pełni i stanowczo podtrzymujemy argumenty wyrażone w stanowisku PTL z 28 lutego br. „...w sprawie dokonywanych i planowanych zmian w funkcjach lasów na obszarach zarządzanych przez LP”. Uważamy, że wypracowany w oparciu o wieloletnią wiedzę i doświadczenie model wielofunkcyjnej gospodarki leśnej powinien być nadal stosowany i stale doskonalony. Uwzględniać powinien zarówno postęp wiedzy, zmieniające się uwarunkowania klimatyczne jak i oczekiwania społeczne. Lasy Państwowe dysponują bardzo dobrze wykształconą kadrą do realizacji tych zadań. Deprecjonowanie ich kompetencji przez środowiska aktywistów klimatycznych i ruchy ekologiczne, kreowanie wizerunku „leśnika z piłą,” nie odpowiada prawdzie i jest głęboko krzywdzące i nieodpowiedzialne. Stanowczo sprzeciwiamy się takim niemoralnym działaniom. Narzucane kierunki reformowania leśnictwa pozostają w sprzeczności z doświadczeniem, dorobkiem nauki, stanem zasobów leśnych, ekonomią, przepisami prawa i często z logiką. Powoduje to głęboką frustrację, utratę motywacji, zaangażowania, kreatywności i zapału kadr leśnych.

123 Zjazd Polskiego Towarzystwa Leśnego,
Nałęczów, 07.09.2024 r.

Do wiadomości:

1. Pan Andrzej Duda, Prezydent RP
2. Pan Donald Tusk, Prezes Rady Ministrów RP
3. Pani Poseł Urszula Pasławska, Przewodnicząca Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
4. Pan Senator Stanisław Gawłowski, Przewodniczący Senackiej Komisji Klimatu i Środowiska
5. Pani Paulina Hennig-Kłoska, Minister Klimatu i Środowiska
6. Pan Krzysztof Paszyk, Minister Rozwoju i Technologii
7. Pan Czesław Siekierski, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
8. Pan Witold Koss, Dyrektor Generalny Lasów Państwowych
9. Wydział II Nauk Biologicznych i Rolniczych Polskiej Akademii Nauk
10. Komisja Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych Polskiej Akademii Umiejętności
11. Wydział Leśny Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego
12. Wydział Leśny Uniwersytetu Rolniczego im. H. Kołłątaja w Krakowie
13. Wydział Leśny Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu
14. Instytut Badawczy Leśnictwa
15. Związek Leśników Polskich w RP
16. Krajowy Sekretariat Zasobów Naturalnych, Ochrony Środowiska i Leśnictwa NSZZ „Solidarność”
17. Krajowa Sekcja Leśnictwa NZSS „Solidarność”
18. Krajowy Sekretariat Budownictwa, Drzewiarzy i Ochrony Środowiska NSZZ „Solidarność” -80
19. Związek Zawodowy Pracowników Technicznych Leśnictwa
20. Pan Eugeniusz Grzeszczak, Przewodniczący Polskiego Związku Łowieckiego
21. Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa
22. Ruch Obrony Lasów Polskich
23. Towarzystwo Przyjaciół Lasu
24. Liga Ochrony Przyrody
25. Stowarzyszenie Leśników i Właścicieli Lasów
26. Centrum Strategii Środowiskowych
27. Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego
28. Polski Związek Pracodawców Leśnych
29. Inne organizacje i instytucje związane z leśnictwem, ochroną przyrody , ochroną środowiska
30. Media